

VERSLAGEN VAN DE MAANDELIJKE BIJENKOMSTEN

Te Heerlen 9 juni 1980

Nadat de heer Bult de aanwezigen had welkom geheten las de secretaris een brief voor van de heer Loterijman uit Zuidlaren. Deze schrijft reeds jaren geïnteresseerd te zijn in de gedragingen van de Grote bonte specht (*Dendrocopos major*) en daarom met belangstelling de waarnemingen van enkele leden over het roffelen van deze soort in het Maandblad van mei 1980 te hebben gelezen. Schrijver verzoekt hen hem bijzonderheden over deze waarnemingen te willen sturen. Dit kan worden geregeld via de secretaris. Hierna vertelt de heer Bult iets over wetenschappelijke onderzoekingen van het roffelen van spechten, waarbij speciale aandacht werd besteed aan het feit, dat de vogels deze activiteit doorstaan zonder daarbij hersenletsel op te lopen. Dit laatste hangt samen met de speciale constructie van de schedel, waarvan het dak praktisch in één lijn ligt met de snavel, terwijl het voorhoofdsgebeente sponsachtig van structuur is, zodat de snavelhouden voor een deel worden gesmoord. Verder zijn de hersenen van spechten door een bijzondere vloeistof omgeven en op een effectieve wijze in het schedeldak opgehangen. Dit alles bijeen maakt het mogelijk, dat spechten tijdens het roffelen met een snelheid tot 25 km/uur snavelbewegingen kunnen uitvoeren en deze bewegingen bovendien binnen éénduizendste seconde kunnen beëindigen, zonder daardoor hun hersenen te beschadigen.

De heer Spreuwenberg had, ter completering van zijn verhaal over grassen tijdens de bijeenkomst van mei j.l., enkele grassoorten meegebracht. Aan de hand van dit materiaal werden enkele karakteristieke kenmerken nog eens nader bekeken.

De heer Grooten had enkele bloeiende planten bij zich, die met vereende krachten werden gedetermineerd.

Het bleken te zijn: Groot streepzaad (*Crepis biennis*), Pijlkruidkers (*Lepidium draba*), in eerste instantie adventief, nu overal ingeburgerd, Bergbastardwederik (*Epilobium montanum*), Vierzadige wikke (*Vicia tetrasperma*) en Liggende klaver (*Trifolium campestre*). De planten werden verzameld in de omgeving van Voerendaal.

Voorts meldden het echtpaar Zilverstand en de heren Grooten en Simons onlangs Vroedmeesterpad-den (*Alytes obstetricans*) te hebben horen roepen op de Kunderberg.

Daarna liet de heer Bronnemerger bladeren van de Hulst (*Ilex aquifolium*) rondgaan, waarop typische donkere vlekken te zien waren. Bij nadere beschouwing bevatte elke vlek één klein gaatje. De veroorzaker van dit alles is de larve van de Hulstvlieg (*Phytomyza ilicis*), een mineervlieg, die op de bladeren van Hulst haar eieren legt. De larve leeft van het bladmoes en verlaat door het gaatje als imago de waardplant.

Voorts had de heer Bronneberg achter zijn woning te Schaesberg drie dagen achter elkaar (7 t/m 9 juni) een Kwartel (*Coturnix coturnix*) horen roepen. Tot slot kreeg de heer Austen het woord om iets te vertellen over de Zoogdierenstudiegroep, waarvan hij coördinator is. De studiegroep is in maart 1980 gestart met tien leden. Hoewel de studiegroep zich natuurlijk in beginsel bezig houdt met alle inheemse zoogdieren, is haar belangstelling vooreerst gericht op de inventarisatie van de Das (*Meles meles*) in Zuid-Limburg. Men heeft daarvoor contacten gelegd met het R.I.N. en het Staatsbosbeheer. Iedereen die belangstelling heeft voor dit werk kan zich opgeven bij de heer Austen.

Summary

At monthly meeting observations were reported by members.